

โดย บริษัท เอเชียน โรส ทราเวล จำกัด

รายงานฉบับสมบูรณ์

งานจ้างพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษ
เพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวสู่ระดับมาตรฐานสากล

โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เพื่อการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565

own
DASTA

SiamRise
Travel

รายงานการดำเนินงาน จ้างพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษ
เพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวสู่ระดับมาตรฐานสากล
โครงการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ (ฉบับสมบูรณ์)

ตามที่ สำนักงานพื้นที่พิเศษอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย-ศรีสัชชนาลัย-กำแพงเพชร (อพท.๔) อนุมัติให้ สยามรัย ทราเวล ภายใต้การบริหารงานของบริษัท เอเชียน โรส ทราเวล จำกัด ดำเนินการพัฒนาศักยภาพ แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่พิเศษเพื่อยกระดับแหล่งท่องเที่ยวสู่ระดับมาตรฐานสากล ภายใต้โครงการ บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้มีการส่งมอบงานโครงการ ดังต่อไปนี้

๑. กำหนดแนวทางการพัฒนากิจกรรมการสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุน จากภาคธุรกิจหรือนักท่องเที่ยว เสนอต่อผู้ว่าจ้างหรือผู้รับผิดชอบโครงการพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยศึกษา ข้อมูลผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ ที่ อพท.๔ ได้จัดทำไว้แล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๔.๑)

จากข้อเสนอโครงการ คณะทำงานได้เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาระบบหรือกลไกในการสำรวจ และติดตามระบบนิเวศ ตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria หรือ GSTC) ที่ปรากฏในคู่มือการจัดการเพื่อติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และ ระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย โดยเลือกพัฒนาจากประเด็น ความเสี่ยงสำคัญข้อที่ ๖ ที่ยังไม่มีชนิดพันธุ์ หรือพื้นที่ที่ใช้เป็นตัวแทนหรือเรื่องราวการสื่อสารความสัมพันธ์ ระหว่างวิถีชุมชน วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โดยเชื่อมโยงกับกิจกรรมการสำรวจแหล่งน้ำในเขตอุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยอย่างต่อเนื่อง โดยใช้กลไกการท่องเที่ยวในรูปแบบที่สอดคล้อง เช่น การท่องเที่ยว โดยชุมชน การท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัคร หรือ การทำกิจกรรมเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) กับกลุ่มองค์กร เป็นต้น

ตามสัญญาเลขที่ อพท ๔-๑๗/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๔ ทางคณะทำงาน ได้ลงพื้นที่เพื่อ พุดคุยร่วมกับทีมงาน อพท.๔ ตัวแทนชุมชน และปราชญ์ชุมชน ในวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ เพื่อสืบค้นข้อมูล เพิ่มเติมในการกำหนดแนวทางการพัฒนากิจกรรมการสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการ สนับสนุนจากภาคธุรกิจหรือนักท่องเที่ยว โดยมีรายละเอียดและข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

๑. **เจ้าหน้าที่ อพท.๔** จากการศึกษาข้อมูลผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อุทยาน ประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ ที่ อพท.๔ ได้จัดทำไว้แล้วในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ และ ๒๕๖๔ พบประเด็นที่ควรส่งเสริมภาคการท่องเที่ยวโดยรวมและนักท่องเที่ยวก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบให้เหลือน้อยที่สุด และเพิ่มผลกระทบเชิงบวกสูงสุดต่อความหลากหลายทางชีวภาพและวัฒนธรรมท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการเลือก

บริโภคและพฤติกรรม ตัวอย่างเช่น การสนับสนุนการริเริ่มโดยสมัครใจของภาคเอกชนที่สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติเหล่านี้ เช่น โครงการรับรองและให้โอกาสแก่ภาคการท่องเที่ยวเอกชนในการมีส่วนร่วมในโครงการริเริ่มด้านการจัดการผ่านการบริจาคโดยตรง การบริการที่เป็นกุศล และการริเริ่มโดยสมัครใจอื่นๆ ที่สอดคล้องกับแนวทางเหล่านี้ และนโยบายที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ในฐานะแหล่งท่องเที่ยวหลักของพื้นที่ ขาดระบบการติดตามการเปลี่ยนแปลงของระบบนิเวศแหล่งน้ำที่มีความเปราะบาง ทำให้ถ้าหากเราสามารถพัฒนาระบบติดตามระบบนิเวศโดยเฉพาะแหล่งน้ำในเขตพื้นที่อุทยาน น่าจะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria หรือ GSTC ข้อ (D 2การปกป้องระบบนิเวศที่มีความเปราะบาง มีตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องดังนี้

- N D2a มีคลังข้อมูลที่อยู่อาศัยและพันธุ์สัตว์และพืชหายากที่เสี่ยงต่อการถูกคุกคามที่ได้รับการปรับปรุงให้ทันสมัย
- IN D2b มีระบบการจัดการที่ติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์และพืช และระบบนิเวศน์
- IN D2c มีระบบป้องกันการแพร่ระบาดของสัตว์ แมลงและโรคต่าง ๆ จากภายนอกพื้นที่

๒. ตัวแทนชุมชน

(ภาพการลงพื้นที่ วันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔)

- นายณรงค์ชัย โตอินทร์ (พี่กบ) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมการสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐหรือนักท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการติดตามระบบนิเวศดังนี้

กิจกรรมดูนก นกอพยพที่อพยพเข้ามาในพื้นที่ปีละครั้ง (หน้าหนาว) โดยในปัจจุบันกลายเป็นนกประจำถิ่นเนื่องจากการสร้างรังและสามารถหาอาหารได้ตลอดทั้งปี เช่น นกเป็ดน้ำ นกเป็ดผี พบได้ในบริเวณ ตระพังเงิน ตระพังตะกวน ตระพังวัดพระพายหลวง เป็นต้น โดยในกิจกรรมอาจจะต้องการแทรกเนื้อหา เกี่ยวกับ กฎ ระเบียบ ที่เกี่ยวข้องของเรื่องสัตว์ และการอนุรักษ์ อุปกรณ์ที่ต้องมีเพิ่มเติม คือ กล้องส่องนก

เส้นทางอาหารนิเวศริมรั้ว “เที่ยวทั่วทุ่ง” เป็นเส้นทางท่องเที่ยวเชิงอาหารพื้นบ้านริมรั้ว เช่น พริก มะเขือ ตระไคร้ เป็นต้น โดยได้เสนอแนะเส้นทางระหว่าง วัดศรีพิจิตร - วัดมุลังกา เชื่อมโยงเส้นทางร่วมกับ โรงแรมสยามวิลล่า เน้นเรื่องการหาวัตถุดิบ ประกอบการทำอาหาร สอดแทรกเรื่องเล่าทาง ประวัติศาสตร์และภูมิศาสตร์ที่ส่งผลต่อพันธ์พืชท้องถิ่นต่างๆ

- **คุณณณภัทร เสมทับ (พีแก้ม)** ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมการสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนจากภาคธุรกิจหรือนักท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการติดตามระบบนิเวศดังนี้
กิจกรรมส่องสัตว์ในโบราณสถานตอนกลางคืน เช่น การส่องนก (ฟังเสียง) การดูหิ่งห้อย แมลง หรือ สัตว์กลางคืนอื่นๆ โดยได้เสนอพื้นที่บริเวณวัดสะพานหิน สามารถจัดกิจกรรมส่องสัตว์ตอนกลางคืน พร้อมการจุดตะคันเป็นแนวขึ้นไป แต่อาจจะมีข้อจำกัดและความเสี่ยงเรื่องของสัตว์มีพิษ พื้นที่บริเวณ วัดพระพายหลวงและวัดช้างล้อม อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย สามารถจัดกิจกรรมส่องสัตว์ ในเขตพื้นที่โบราณสถาน พร้อมการชมแสงสีเสียงของอุทยานยามค่ำคืน หากได้รับการอนุญาตจาก อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย
- **คุณปฎิรูป สายสินธุ์ (พีเก้ง)** ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมการสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนจากภาคธุรกิจหรือนักท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการติดตามระบบนิเวศดังนี้
เส้นทางท่องเที่ยว “ชมพระอาทิตย์ขึ้นที่เขาพระบาทใหญ่ และศึกษาธรรมชาติโขกพระร่วง”
การนำเสนอเรื่องราวประวัติศาสตร์เรื่องการวางผังเมืองและการจัดการน้ำของอาณาจักรสุโขทัยในอดีต จนถึงปัจจุบันเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการจัดการน้ำและการจัดการสิ่งแวดล้อม จากยุครุ่งเรืองของสุโขทัยที่สะท้อนมาสู่วิถีชีวิตชุมชนในยุคปัจจุบัน ซึ่งเส้นทางนี้ สามารถพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยวเป็นการท่องเที่ยวเชิงอาสาสมัครได้ โดยมุ่งเน้นเรื่องกิจกรรมรักษาความสะอาด โดยการร่วมกันเก็บขยะในแหล่งพื้นที่ท่องเที่ยว เพื่อสร้างระบบการจัดการขยะที่มีการบริหารจัดการร่วมกับ อุทยานแห่งชาติรามคำแหง อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยว เมืองเก่าสุโขทัย เพื่อร่วมรับผลประโยชน์ เน้นการมีส่วนร่วมของชุมชน ที่มีวิถีชีวิตกับผืนป่า พัฒนาคนในชุมชนให้เป็นนักสื่อความหมายและเชื่อมโยงการให้บริการนักท่องเที่ยวกับหน่วยการให้บริการต่างๆ เช่น คนหาเห็ด พราน คนขับรถ เป็นต้น
- **คุณปองเลิศ เฉลิมสิริโรจน์ (พีหน่อง)** ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนากิจกรรมการสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนจากภาคธุรกิจหรือนักท่องเที่ยว ภายใต้แนวคิดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวที่สอดคล้องกับการติดตามระบบนิเวศดังนี้

คิดว่าเป็นโครงการที่มีศักยภาพในการพัฒนา และสามารถเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐกิจในพื้นที่ได้ เช่น เครือข่ายผู้ประกอบการโรงแรมในพื้นที่ สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย รวมไปถึงสภาอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย เป็นต้น ทั้งนี้ถือเป็นโอกาสของชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัยอีกด้วย ในการพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวให้กับเหมาะกับกลุ่มตลาดที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มลูกค้าองค์กรในการมาทำกิจกรรมเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ร่วมกับชุมชน

จากการลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลร่วมกับเจ้าหน้าที่ อพท.๔ ตัวแทนชุมชน และปราชญ์ชุมชน เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๖๔ คณะทำงานเห็นถึงศักยภาพและความสำคัญของการสำรวจและติดตามระบบนิเวศโดยเฉพาะแหล่งน้ำในเขตพื้นที่อุทยาน ซึ่งสามารถออกแบบเป็นกิจกรรมการสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่สัมพันธ์กับชุมชน โดยที่กิจกรรมสามารถสร้างการรับรู้ถึงความสำคัญของระบบนิเวศให้กับกลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ เยาวชนในท้องถิ่น ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่น ประชาชน และนักท่องเที่ยว และยังเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ที่สามารถลงมือปฏิบัติภาคสนามได้ ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นอกเหนือจากกิจกรรมการสำรวจติดตามที่เป็นรูปธรรมแล้วยังสามารถเชื่อมโยงถึงแหล่งวัตถุดิบท้องถิ่น เช่น ไข่ไก่, กุ้งฝอย ที่สามารถนำมาพัฒนาเป็นรูปแบบการท่องเที่ยวเชิงอาหารให้กับชุมชนอีกด้วย

๒. จัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ทุกขั้นตอนพร้อมรายละเอียด เสนอต่อผู้ว่าจ้างหรือผู้รับผิดชอบโครงการพิจารณาให้ความเห็นชอบ (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๒)

รายละเอียดงาน	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.
๑. กำหนดแนวทางการพัฒนากิจกรรมการสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐกิจหรือนักท่องเที่ยวเสนอต่อผู้ว่าจ้างหรือผู้รับผิดชอบโครงการพิจารณาให้ความเห็นชอบ								
๒. จัดทำแผนปฏิบัติงาน (Action Plan) ทุกขั้นตอนพร้อมรายละเอียด เสนอต่อผู้ว่าจ้างหรือผู้รับผิดชอบโครงการพิจารณาให้ความเห็นชอบ								
๓. ออกแบบกิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ								

รายละเอียดงาน	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ .ค.	มิ.ย.	ก.ค.
๔. ก่อนการจัดกิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ จะต้องจัดให้มีการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบนิเวศและวิธีการสำรวจที่ถูกต้อง โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์เป็นวิทยากรร่วมให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย								
๕. จัดทำข้อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ด้านการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับระบบนิเวศในพื้นที่ เพื่อสร้างความตระหนักให้เกิดการอนุรักษ์และปกป้องระบบนิเวศที่มีความเปราะบางหรือมีความสำคัญจากรายงานการจัดการติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัยพันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย								
๖. จัดกิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามข้อ ๓ ที่ผ่านความ ๕. เห็นชอบจากผู้ว่าจ้างหรือผู้รับผิดชอบโครงการ								
๗. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวตามข้อ ๖ ในรูปแบบออนไลน์และดำเนินการเผยแพร่ รวมไม่น้อยกว่า ๕ ชิ้นงานในหลากหลายช่องทาง								

รายละเอียดงาน	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ษ.	พ .ค.	มิ.ย.	ก.ค.
๘. ผู้รับจ้างต้องจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานในรูปแบบเอกสารรายงานจำนวน ๒ ชุด และข้อมูลดิจิทัลหรือไฟล์อิเล็กทรอนิกส์บรรจุลงในอุปกรณ์เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ประเภท Thumb Drive จำนวน ๑ ชุด ประกอบด้วยรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ภาพถ่ายกิจกรรมทั้งหมด และไฟล์งานออกแบบอาร์ตเวิร์คสื่อประชาสัมพันธ์								

๓. ออกแบบกิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ เช่น การดูตักคาร์บอนของต้นไม้ในชุมชน การสำรวจพืชและสัตว์อย่างต่อเนื่อง ทั้งชนิด จำนวน การรุกราน โดยคำนึงถึงความสำคัญ ดังนี้ (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๓)

๓.๑ กลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมสำรวจหลักคือ เยาวชน ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และประชาชนในตำบลเมืองเก่า กลุ่มเป้าหมายรองคือ นักท่องเที่ยว (ถ้ามี) โดยมีผู้เข้าร่วมการอบรมไม่น้อยกว่า ๓๐ คน ในกรณีที่มีความจำเป็นต้องจัดการอบรมในรูปแบบออนไลน์จะต้องผ่านความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้าง หรือผู้รับผิดชอบโครงการก่อน โดยพิจารณาความคุ้มค่าด้านงบประมาณตามสัญญาจ้าง (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๓.๑)

ทางคณะทำงานได้เชิญ นายปิยชนิตว์ เกษสุวรรณ ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาสัตว์ และ ผศ.ดร.ปราณี นางงาม ผู้เชี่ยวชาญด้านพฤกษศาสตร์และพื้นที่ชุ่มน้ำ ผู้เชี่ยวชาญผู้จัดทำรายงานผลการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย โครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ และวัฒนธรรม (การพัฒนาระบบนิเวศของเมืองสร้างสรรค์) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อขอข้อมูล และลงพื้นที่สำรวจเส้นทางเพื่อพัฒนาแนวทางการจัดกิจกรรมการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบในวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ร่วมกับคณะทำงาน และเจ้าหน้าที่ อพท.๔ คลอบคลุมพื้นที่บริเวณวัดตระพังสอ วัดเชตุพน วัดมหาธาตุ และวัดตระพังเงิน โดยมีการสำรวจลักษณะของแหล่งน้ำ พืชน้ำ และสัตว์น้ำขนาดเล็ก ในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เพื่อทำความเข้าใจความแตกต่างของสภาพแหล่งน้ำ และความหลากหลายสิ่งมีชีวิต พืช สัตว์ ที่พบ และสามารถ เชื่อมโยงกับการทำแผนการติดตามการเปลี่ยนแปลงความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศได้ เช่น ความถี่ในการพบสิ่งมีชีวิต จำนวนชนิดที่พบ เป็นต้น

(ภาพการลงพื้นที่ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

(ภาพการลงพื้นที่ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕)

หลังจากการสำรวจพื้นที่ที่ได้กล่าวมา คณะทำงานได้มีการประชุมหารือแนวทางการออกแบบกิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ ร่วมกับ เจ้าหน้าที่อพท.๔ และ ผู้เชี่ยวชาญด้านนิเวศวิทยาสัตว์กับผู้เชี่ยวชาญด้านพฤกษศาสตร์และพื้นที่ชุ่มน้ำ สรุปรายละเอียดได้ดังนี้

- ควรมีการปรึกษาทางโรงเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรม ว่ากลุ่มเป้าหมายเรียนอยู่ชั้นอะไร อายุเท่าไร เพื่อมาออกแบบกิจกรรมให้ตรงกับความต้องการของเด็กแต่ละวัยได้อย่างเหมาะสม รวมไปถึงกระบวนการจัดการการท่องเที่ยวอย่างปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- การจัดกิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบนั้น ควรมีการเตรียมฐานข้อมูล เช่น รูปภาพประกอบของพืชและสิ่งมีชีวิตจากสำรวจไว้ล่วงหน้า เพื่อความชัดเจนของข้อมูลและกลุ่มเป้าหมายสามารถเรียนรู้ได้จากสื่อที่มีคุณภาพ
- การเตรียมทีมงาน ควรมีการประสานกับทางมหาวิทยาลัยในพื้นที่ เช่น มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อขอสนับสนุนนักศึกษาอาสาสมัครด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อมาถ่ายทอดข้อมูลร่วมกับทีมผู้เชี่ยวชาญและนักสื่อสารความหมายท้องถิ่นของชุมชน
- ควรมีการสื่อความหมายเรื่องวิถีชีวิตท้องถิ่นและประวัติศาสตร์ร่วมกับการสำรวจสิ่งแวดล้อมด้วย
- ควรมีการออกแบบสมุดบันทึก หรือ Passport ประกอบการสำรวจ เพื่อสร้างการจดจำจากการบันทึกให้กับเยาวชนที่เข้าร่วมกิจกรรม
- นอกเหนือจากกิจกรรมการเรียนรู้แล้ว ถ้าหากมีการพัฒนาเครื่องมือในการบันทึกเพื่อทำฐานข้อมูลอย่างง่ายประกอบกิจกรรม จะทำให้ชุมชนสามารถติดตามผลและทำให้ข้อมูลเป็นปัจจุบันได้

จากข้อเสนอแนะ ทางคณะทำงานได้จัดทำร่างกำหนดการกิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ (ตามเอกสารแนบท้าย ๑) ให้กับชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัยหรือความร่วมมือกับโรงเรียนลิไทพิทยาคม โดยได้แนวทางการจัดกิจกรรมดังนี้

- กิจกรรมควรเป็นช่วงเวลาบ่าย เนื่องจากตรงกับเวลากิจกรรมของนักเรียนระดับชั้นมัธยม
- ผู้อำนวยการโรงเรียนแนะนำให้มีการจัดกิจกรรม ๒ ครั้ง
 - ครั้งที่ ๑ เป็นเยาวชนที่เป็นนักสื่อสารความหมายของชมรมฯ จำนวน ๒๐ คน ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๔
 - ครั้งที่ ๒ จะเป็นนักเรียนที่สนใจและทำการสมัครเข้าร่วมกิจกรรมนี้ รวมไปถึงนักเรียนระดับมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๒ ที่เรียนวิชาชีววิทยา รวม ๕๐ คน
- การจัดกิจกรรมควรจัดฤดูที่แหล่งน้ำมีความสมบูรณ์ (เดือนมิถุนายน) และฤดูแล้งที่แหล่งน้ำมีปริมาณน้ำในระดับน้อย (เดือนธันวาคม)

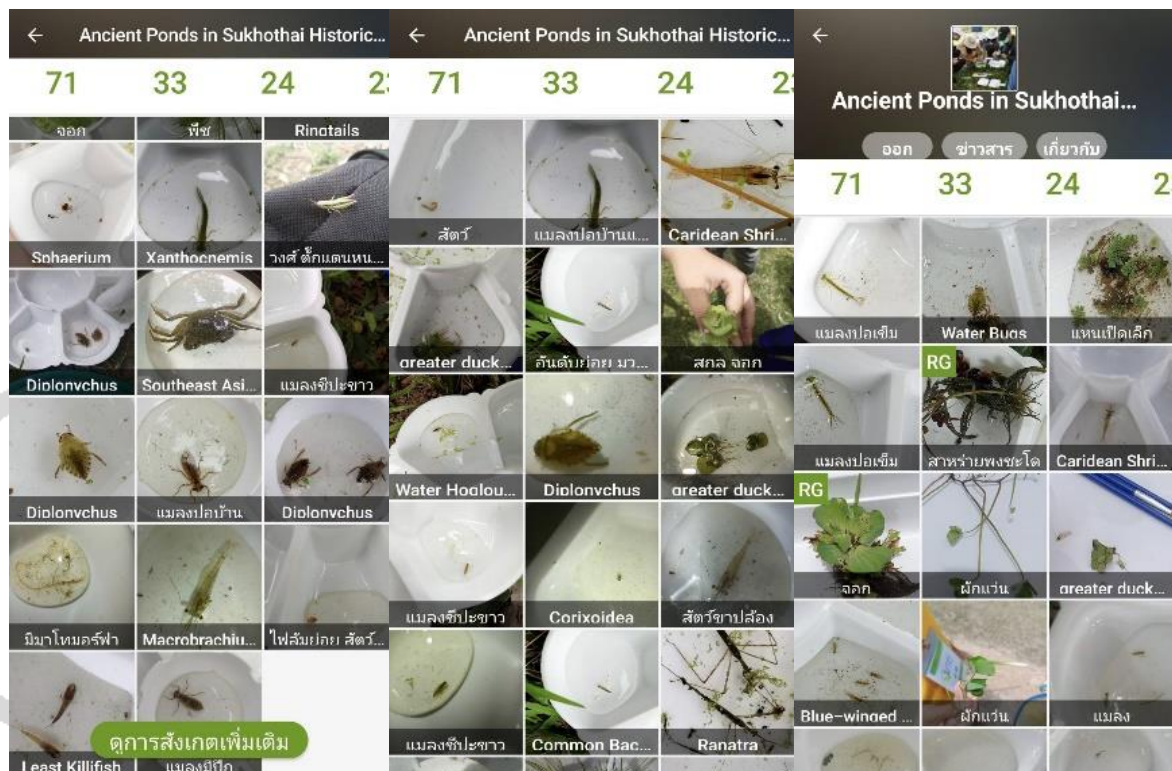
- การเดินทางจากโรงเรียนมาที่จุดรวมพล สามารถใช้รถคอกหมูมาใช้ในการเดินทาง หรือยืมรถคันใหญ่จากอนุบาลวัดตระพังทองมาขนส่ง ค่าใช้จ่ายส่วนนี้โรงเรียนให้ผู้จัดกิจกรรมออกให้ หรือการหาผู้สนับสนุนจากภาคธุรกิจในพื้นที่

จากการหาหรือความร่วมมือกับโรงเรียนลิไทพิทยาคม คาดว่าการจัดกิจกรรมครั้งที่ ๑ ร่วมกับเยาวชนที่เป็นนักสื่อความหมายของชมรมฯ จำนวน ๒๐ คน ศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และมัธยมศึกษาชั้นปีที่ ๔ ประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีรายละเอียดการดำเนินงานดังต่อไปนี้

เวลา	สถานที่	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑๓.๓๐-๑๔.๐๐	วัดสรศักดิ์	ชี้แจงกำหนดการและรายละเอียดกิจกรรมในเบื้องต้น	ทีมสยามร้อย ทีมผู้เชี่ยวชาญ
		แบ่งกลุ่มเพื่อทำการสำรวจลักษณะของแหล่งน้ำ กลุ่มละ ๗ คน โดยจะมีตัวแทนชุมชน และ นักศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมร่วมเป็นพี่เลี้ยงแต่ละกลุ่ม	ชุมชน นักศึกษา
		รับฟังเรื่องราวประวัติศาสตร์ความสำคัญของการจัดการน้ำในพื้นที่อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	ชุมชน
๑๔.๐๐-๑๕.๓๐	วัดตระพังทอง	สำรวจลักษณะของแหล่งน้ำ พืชน้ำ และสัตว์น้ำขนาดเล็ก ใน <u>แหล่งน้ำที่มีพืชน้ำจำนวนมาก</u> เพื่อทำความเข้าใจความแตกต่างของสภาพแหล่งน้ำ และความหลากหลายสิ่งมีชีวิต พืชและสัตว์ที่พบ <u>พร้อมบันทึกลงในระบบ</u> โดยมีทีมวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านสิ่งแวดล้อมและตัวแทนชุมชนบอกเล่าเรื่องราวของสิ่งมีชีวิตและเกี่ยวกับกับวิถีชุมชน	ทีมผู้เชี่ยวชาญ ชุมชน นักศึกษา
๑๕.๓๐-๑๕.๔๕	วัดตระพังทอง	รับประทานอาหารว่าง	ทีมสยามร้อย
๑๕.๔๕-๑๗.๐๐	แหล่งน้ำด้านในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย เช่น วัดมหาธาตุ วัดชนะสงคราม วัดตระพังเงิน ฯลฯ	สำรวจลักษณะของแหล่งน้ำ พืชน้ำ และสัตว์น้ำขนาดเล็ก ใน <u>แหล่งน้ำที่ไม่มีพืชน้ำหรือมีพืชน้ำจำนวนน้อย</u> เพื่อทำความเข้าใจความแตกต่างของสภาพแหล่งน้ำ และความหลากหลายสิ่งมีชีวิตที่พบ <u>พร้อมบันทึกลงในระบบ</u>	ทีมผู้เชี่ยวชาญ ชุมชน นักศึกษา

เวลา	สถานที่	รายละเอียดกิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
๑๗.๐๐-๑๗.๓๐	บริเวณอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	กิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียน	ทีมผู้เชี่ยวชาญ ชุมชน นักศึกษา

โดยทางสยามราย ทราเวล จะเป็นผู้จัดเตรียมอุปกรณ์ที่ใช้ในกิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ ได้แก่ กระชอน ถาดสีขาว และแว่นขยาย เพื่อเสริมสร้างทักษะการสำรวจและใช้เป็นสื่อในการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรม ทั้งนี้ทางอพท. ได้จัดทำโครงการ Ancient Ponds in Sukhothai Historical Park บนแอปพลิเคชัน iNaturalist เพื่อใช้ในการสร้างฐานข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ เพื่อให้ชุมชนใช้เป็นเครื่องมือในการจัดทำฐานข้อมูลต่อไปในอนาคต ตัวอย่างโครงการบนแอปพลิเคชันดังนี้

(ภาพตัวอย่างการบันทึกข้อมูลโครงการบนแอปพลิเคชัน iNaturalist)

(ภาพถ่ายอย่างอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดกิจกรรม)

หลังจากเสร็จกิจกรรมสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ ครั้งที่ ๑ ร่วมกับนักเรียนกลุ่มเป้าหมายแล้ว ควรมีการจัดทำการถอดบทเรียนระหว่างคณะทำงาน, เจ้าหน้าที่ อพท.๔, ผู้เชี่ยวชาญและชุมชน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดทำข้อมูลเพื่อการสื่อความหมายและการพัฒนาการจัดกิจกรรมในครั้งที่ ๒ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

จากข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ เจ้าหน้าที่ อพท.๔ ลงพื้นที่สำรวจสิ่งมีชีวิต ณ วัดตระพังสอและวัดมหาธาตุ เพื่อบันทึกภาพให้กับคณะทำงานสำหรับใช้ทำคู่มือระบุชื่อพืชและสัตว์สำหรับกิจกรรมอบรมที่จะมีขึ้นในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ (ตามเอกสารแนบ ๒) โดยในช่วงเวลาดังกล่าว พบสิ่งมีชีวิต ดังนี้

ตระพังสอ

พันธุ์สัตว์		
๑. มวนตะพาบหรือแมงดาสวน	๒. เห็บน้ำ	๓. ไส้เดือนน้ำ
๔. ลูกปลาระบุชนิดไม่ได้	๕. ตัวอ่อนแมลงเหนียว	๖. หอยคัน
๗. มวนเข็ม	๘. หนอนแมลงวันลาย	๙. กุ้งฝอย
๑๐. มวนแมงป่อง	๑๑. ตัวสเปิร์เซียส	๑๒. ตัวอ่อนแมลงปอเข็ม
๑๓. ตัวอ่อนแมลงชีปะขาว	๑๔. ลูกน้ำยุง	๑๕. ตัวอ่อนแมลงปอบ้าน

๑๖. ตัวอ่อนดั่งดิ่ง	๑๗. ดั่งน้ำ	๑๘. ออสราคอด
๑๙. มวนวนแคะ	๒๐. จิ้งจิ้ง	๒๑. แมลงตบเต่า
๒๒. ปลากริม		
พันธุ์พืช		
๑. จอก	๒. สาหร่ายพวงกะโศ	๓. สาหร่ายหางกระรอก
๔. สาหร่ายไฟ	๕. แหนแดง	๖. แหนเป็ดใหญ่
๗. แหนเป็ดเล็ก		

วัดมหาธาตุ

พันธุ์สัตว์		
๑. หอยขม	๒. ปูนา	๓. ไส้เดือนน้ำ
๔. ไร่น้ำ	๕. หอยเจดีย์	๖. หอยคัน
๗. ตัวงวงผักตบชวา	๘. แมลงเนียง	๙. กุ้งฝอย
๑๐. มวนแมงป่อง	๑๑. แมลงตบเต่า	๑๒. ตัวอ่อนแมลงปอเข็ม
๑๓. จิ้งจิ้งน้ำเล็ก	๑๔. ลูกน้ำยุง	๑๕. ตัวอ่อนแมลงปอบ้าน
๑๖. ดั่งดิ่ง	๑๗. ดั่งน้ำ	๑๘. ออสราคอด
๑๙. เห็นน้ำ		
พันธุ์พืช		
๑. จอก	๒. สาหร่ายพวงกะโศ	๓. สาหร่ายหางกระรอก
๔. สาหร่ายไฟ	๕. แหนแดง	๖. แหนเป็ดใหญ่
๗. แหนเป็ดเล็ก	๘. ผักแว่น	๙. ผักตบชวา
๑๐. ไข่น้ำ		

๓.๒ ประสานให้เกิดเป็นแผนงานของชุมชนตามแนวทางของเกณฑ์ GSTC เช่น ชมรมด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่ เพื่อให้ชุมชนเปิดโอกาสให้บริษัท และ/หรือ นักท่องเที่ยวให้ความช่วยเหลือโดยตรง และ/หรือ เพิ่มขีดความสามารถให้กับชุมชน (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๓.๒)

จากการลงพื้นที่เพื่อขอข้อมูลจากตัวแทนชุมชน (คุณปองเลิศ เณสิริโรจน์) และเจ้าหน้าที่ อพท.๔ เกี่ยวกับโอกาสในการเชื่อมโยงกับหน่วยงานภาครัฐกิจในพื้นที่ เพื่อให้การส่งเสริมหรือสนับสนุนกิจกรรมในครั้งนี้ โดยมีรายชื่อกลุ่มเป้าหมายดังต่อไปนี้

- เครือข่ายผู้ประกอบการโรงแรมในพื้นที่ (โดยเฉพาะกลุ่มโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม หรือ Green Hotel)
- สมาคมการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย

- สภาอุตสาหกรรมจังหวัดสุโขทัย
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

ทั้งนี้ ทางชุมชนอาจขอรับการสนับสนุนในรูปแบบของเงินทุนเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ เช่น กระชอน แวนชยาย หรือภาชนะในการเก็บตัวอย่างสัตว์น้ำหรือพืชน้ำ รวมไปถึงการสนับสนุนอาหารว่างสำหรับกลุ่มเป้าหมาย หรือการส่งเจ้าหน้าที่ของบริษัทมาร่วมกิจกรรม เป็นต้น โดยสามารถอ้างอิงจากร่างโครงการขอรับการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ จากเอกสารแนบท้าย ๓ เพื่อไปนำเสนอให้กับหน่วยงานข้างต้นในการขอรับการสนับสนุน

๔. ก่อนการจัดกิจกรรมการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ จะต้องจัดให้มีการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบนิเวศและวิธีการสำรวจที่ถูกต้อง โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์เป็นวิทยากรร่วมให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๔.๔)

คณะทำงานได้จัดกิจกรรมขึ้นโดยมีกำหนดการ ตามเอกสารแนบท้าย ๑ ในวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕ เวลา ๑๑.๐๐ – ๑๕.๓๐ น. โดยมีจำนวนผู้เข้าร่วมกิจกรรมดังนี้

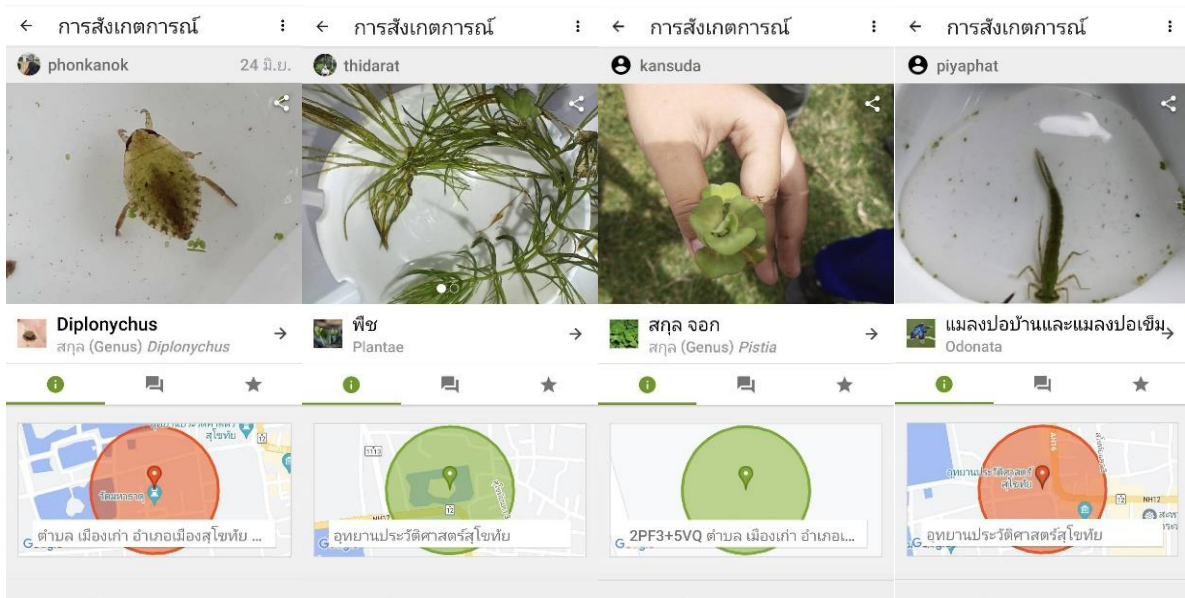
๑. โรงเรียนบ้านเมืองเก่าศรีอินทราทิตย์ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ จำนวน ๑๐ คน
๒. โรงเรียนลิไทพิทยาคม นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา จำนวน ๓๐ คน
๓. ตัวแทนชุมชน จำนวน ๒ คน
๔. คณะกรรมการชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย จำนวน ๒ คน
๕. รถสามล้อไฟฟ้า จำนวน ๕ คน
๖. เจ้าหน้าที่อุทยานประวัติศาสตร์ ๒ คน
๗. ผู้เชี่ยวชาญพืชและสัตว์ ๔ คน

หมายเหตุ: รายชื่อนักเรียนที่เข้าร่วมการอบรมตามเอกสารแนบท้าย ๔

มีผู้ประกอบการที่ให้การสนับสนุนอาหารและเครื่องดื่ม ได้แก่

๑. โรงแรมสุโขทัย เทรเซอร์ รีสอร์ท แอนด์ สปา (Sukhothai Treasure Resort & Spa)
๒. โรงแรมเลเจนด้า สุโขทัย บูติค ไทยรีสอร์ท (Legendha Sukhothai Historical Park Resort)
๓. โรงแรมธาราบุรี รีสอร์ท (Tharaburi Resort Sukhothai)
๔. โรงแรมเลอชาร์ม สุโขทัย รีสอร์ท (Le Charme Sukhothai Historical Park Resort)
๕. โรงแรมเรือนไทย (Ruean Thai Hotel)

ผู้เข้าร่วมได้ทำการบันทึกข้อมูลการพบสิ่งมีชีวิตและลักษณะทางกายภาพของแหล่งน้ำไว้ในสมุดพาสปอร์ต และบันทึกภาพลงในแอปพลิเคชัน iNaturalist โครงการ Ancient Ponds in Sukhothai Historical Park 2022

(ภาพตัวอย่างการบันทึกข้อมูลโครงการบนแอปพลิเคชัน iNaturalist)

(ภาพตัวอย่างการบันทึกข้อมูลโครงการบนสมุดพาสปอร์ต)

(ภาพกิจกรรมการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบนิเวศและวิธีการสำรวจที่ถูกต้อง)

๕. จัดทำข้อเสนอแนวทางการมีส่วนร่วมของคนในพื้นที่ด้านการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมที่เชื่อมโยงกับระบบนิเวศในพื้นที่ เช่น หลักฐานทางโบราณคดี ไม่ว่าจะเป็นจารึก งานศิลปะ ตำนาน เรื่องเล่า ที่ปรากฏเกี่ยวกับพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ หรือวิถีชีวิตของคนในชุมชนกับระบบนิเวศ เพื่อสร้างความตระหนักให้เกิดการอนุรักษ์และปกป้องระบบนิเวศที่มีความเปราะบางหรือมีความสำคัญ (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๕)

(ภาพการลงพื้นที่ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕)

ทางคณะทำงานได้มีการหารือร่วมกับตัวแทนชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย เพื่อเชื่อมโยงกิจกรรมการสำรวจระบบนิเวศเข้ากับกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยอาศัยความเชื่อมโยงของสิ่งมีชีวิตที่พบในแหล่งน้ำที่มีความสัมพันธ์กับอาหารของคนท้องถิ่นอีกด้วย เช่น ไข่น้ำ หรือ กุ้งฝอย เป็นต้น พร้อมกับการคำนึงถึงกลุ่มเป้าหมายของกิจกรรมโดยตั้งเป้าหมายไปที่นักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวที่มีลูก มองหา กิจกรรมการเรียนรู้นอกห้องเรียน และการใช้เวลาร่วมกันของครอบครัว โดยได้มีการสำรวจท่องเที่ยวเชื่อมโยงภายในชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย เพื่อเตรียมการจัดกิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๖) โดยทางชุมชนเสนอให้ไปสำรวจ ๒ สถานที่ประกอบด้วย

๑. ศูนย์เรียนรู้เศรษฐกิจพอเพียงผักปลอดสารพิษสวนนายกล้วย เป็นแหล่งเรียนรู้การผลิตผักปลอดภัยจากสารพิษที่ได้รับมาตรฐาน GMP และมาตรฐาน SHA

(ภาพการลงพื้นที่สวนนายกล้วย วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕)

๒. ไร่ดวงใจ ไกล้วัดสะพานหิน เป็นฟาร์มไก่ไข่ออกแกนิค มีการทำการเกษตรแบบพอเพียง

(ภาพการลงพื้นที่ไร่ดวงใจ วันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๖๕)

จากการสำรวจพื้นที่ทั้ง ๒ พื้นที่แล้ว ทางคณะทำงานสยามรัยกับชุมชนได้วางแผนในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไปที่ไร่ดวงใจ เนื่องจากความเหมาะสมทางด้านสถานที่ในการจัดกิจกรรมสาธิตการทำอาหารจากไข่ไก่ หรือ กุ้งฝอย และยังสามารเพิ่มกิจกรรมการเก็บวัตถุดิบจากในไร่มาประกอบอาหารได้เช่นกัน เหมาะกับกลุ่มเป้าหมายนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัว รวมไปถึงการขยายเครือข่ายการทำงานของ

ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัยอีกด้วย และได้สรุปรายละเอียดการจัดกิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามรายละเอียดในข้อ ๖

๖. จัดกิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมตามข้อ ๕ ที่ผ่านความเห็นชอบจากผู้ว่าจ้างหรือผู้รับผิดชอบโครงการแล้ว โดยเป็นการสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนจากภาคธุรกิจหรือนักท่องเที่ยว มีผู้เข้าร่วมอย่างน้อย ๑๐ คน (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๖)

คณะทำงานได้จัดกิจกรรมทดสอบเส้นทาง มีผู้เข้าร่วมจำนวน ๑๑ คน เป็นเวลา ๓ วัน ๒ คืน ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ภายใต้แนวคิดสุขใจแลนด์ ดินแดนของคนสายกรีน - Greenery Trip in Sukhojai Land มีผู้เข้าร่วมการทดสอบเส้นทางดังต่อไปนี้

(๑) กลุ่มนักท่องเที่ยวตัวจริง จำนวน ๔ ท่าน เป็นนักท่องเที่ยวกลุ่มครอบครัวประกอบด้วย คุณอติเดช สีนธาวีชะ, คุณพิมพ์ร่ำไพ โรจนกิจ สีนธาวีชะ, คุณเพลินร่ำไพ สีนธาวีชะ และคุณภัทรพัฒน์ สีนธาวีชะ

(๒) ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว จำนวน ๓ ท่าน จากผู้ประกอบการนำเที่ยว ๒ บริษัท ประกอบด้วย คุณรัชณี ณ วิชัย จากบริษัท Trunk Travel จำกัด, คุณพัฒนจรินทร์ สวนแก้วมณี และ คุณนิดา สังขปรีชา จาก บริษัท Voluntist จำกัด

(๓) สื่อมวลชน หรือ Youtuber หรือ Blogger หรือ นักแสดง หรือผู้มีชื่อเสียงในสื่อออนไลน์ จากเพจ Facebook ชื่อ เวลาเที่ยว มีผู้ติดตามเป็นกลุ่มครอบครัวจำนวน ๑๑๗,๐๐๐ คน จำนวน ๔ ท่าน ประกอบด้วย คุณกวิณทร์ วิชชรัตน์, คุณปรววรรณ วิชชรัตน์, คุณวันเวลา วิชชรัตน์ และคุณวายุ วิชชรัตน์

โดยมีกำหนดการเดินทางดังต่อไปนี้

วันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๐๗.๓๐ นัดพบที่สยามร่ำไร ทราเวล โครงการ Block ๒๘ และออกเดินทางสู่จังหวัดสุโขทัย

๑๒.๐๐ แวะรับประทานอาหารกลางวันที่พักพิงโลก

๑๔.๓๐ เข้าพักโรงแรม Green Hotel ในเมืองเก่าสุโขทัย

๑๖.๓๐ เทียวชมวัดสำคัญในอุทยานฯ เช่น วัดศรีชุม สักการะพ่อขุนรามคำแหง วัฒนธาตุฯ โดยรถไฟฟ้า
ลดการสร้างก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์

๑๘.๐๐ รับประทานอาหารเย็นที่ ตลาดทำน้ำรับเสด็จฯ สุโขทัย ตามอัธยาศัย

๑๙.๐๐ เปิดประสบการณ์การถ่ายภาพโบราณสถานยามค่ำคืน (Light Up The Night)

๒๐.๐๐ เข้าพักโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) ในเมืองเก่าสุโขทัย

๑๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๐๘.๐๐ รับประทานอาหารเช้าที่โรงแรม

๐๙.๐๐ รวมพลที่วัดศรีศักดิ์ พบปะตัวแทนชุมชนผู้ที่จะนำพาสำรวจแหล่งน้ำ เริ่มทำการสำรวจลักษณะ
ของแหล่งน้ำ พืชน้ำ และสัตว์น้ำขนาดเล็กในแหล่งน้ำที่มีพืชน้ำจำนวนมาก เพื่อทำความเข้าใจความแตกต่าง
ของสภาพแหล่งน้ำ และความหลากหลายสิ่งมีชีวิต พืชและสัตว์ที่พบ พร้อมบันทึกข้อมูล

๑๑.๐๐ ทำกิจกรรมที่ไร้ดวงใจ เรียนรู้การเลี้ยงเปิดไก่ เก็บวัตถุดิบภายในไร่มาประกอบอาหาร พร้อมการสาธิต
ทำอาหารจากวัตถุดิบพื้นถิ่น เช่น หน่อไม้ หรือ กุ้งฝอยทอด

๑๒.๓๐ รับประทานอาหารร่วมกันในสไตล์ปิ่นโตรักษ์โลก

๑๔.๐๐ เดินดูย่านสังคโลก Street of Art เครื่องปั้นดินเผาแห่งพรรณพฤกษาและสัตว์ศิลปะพระร่วง ซึ่งเป็น
Good Practice Story ที่ทำให้เมืองเก่า สุโขทัย ได้รับรางวัล ๑ ใน ๑๐๐ แหล่งท่องเที่ยวยั่งยืนโลก ประจำปี
๒๕๖๔ (The 2021 Top 100 Destination Sustainability Stories)

๑๕.๐๐ กิจกรรม DIY ปั้นดินนาคุ่ม สัตว์มงคลในชาดก มรดกจากพระร่วง

๑๖.๐๐ พักผ่อนตามอัธยาศัยที่โรงแรม

๑๘.๐๐ รับประทานอาหารเย็น

๒๐.๐๐ เข้าพักโรงแรมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Hotel) ในเมืองเก่าสุโขทัย

๑๖ กรกฎาคม ๒๕๖๕

๐๘.๐๐ รับประทานอาหารเช้าที่โรงแรม

๐๙.๐๐ กิจกรรม DIY ที่ทำให้คุณบันทึกความทรงจำของสุโขทัยแลนด์ ผ่านการเขียนลวดลายสังคโลกบนเสื้อ
เป็นของที่ระลึกกลับบ้าน

๑๑.๐๐ กิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น

๑๒.๐๐ รับประทานอาหารกลางวันสุโขทัยในยามสังคโลก

๑๓.๐๐ ออกเดินทางกลับกรุงเทพ

๑๙.๐๐ เดินทางถึงกรุงเทพฯ โดยสวัสดิภาพส่งทุกท่านที่ สยามรัย ทราเวล โครงการ Block ๒๘

(ภาพกิจกรรมเที่ยวชมวัดสำคัญในอุทยานฯ โดยรถไฟฟ้า ลดการสร้างก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์)

(ภาพกิจกรรมการสำรวจลักษณะของแหล่งน้ำบริเวณวัดสระคักดิ์)

(ภาพกิจกรรมที่ไร่ดวงใจ เรียนรู้การเลี้ยงเป็ดไข่ เก็บวัตถุดิบภายในไร่มาประกอบอาหาร พร้อมรับประทานอาหาร)

(ภาพกิจกรรมการเดินดูย่านสังคโลก และ กิจกรรม DIY ปั้นดินนกคุ้ม สัตว์มงคลในชาดก มรดกจากพระร่วง)

(ภาพกิจกรรมกิจกรรมการเขียนลวดลายสิ่งของและกิจกรรมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น)

SiamRise Travel

Leisure with Impact

๗. จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์เส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวตามข้อ ๖ ในรูปแบบออนไลน์ และดำเนินการเผยแพร่ รวมไม่น้อยกว่า ๕ ชิ้นงานในหลากหลายช่องทาง ทั้งนี้ จะต้องให้ผู้ว่าจ้างหรือผู้รับผิดชอบโครงการพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนการเผยแพร่ (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๗)

๑) पोสเตอร์ประชาสัมพันธ์การจัดกิจกรรมทดสอบเส้นทาง

ช่องทางการประชาสัมพันธ์: Facebook SiamRise Travel

<https://www.facebook.com/siamrisetravel/photos/a.1495128067416578/3129498873979481/>

สุขใจแลนด์
ดินแดนของคนสายกรีน
14-16 กรกฎาคม 2565

3 วัน 2 คืน
2,000
(ราคาท่านละ)

- GREEN HOTEL
- SUPPORT LOCALS
- GREEN HISTORICAL PARK
- ECO FRIENDLY ACTIVITIES

๒) โฟสประชาสัมพันธ์กิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ช่องทางการประชาสัมพันธ์ Facebook: เวลาเที่ยว

<https://www.facebook.com/382004018918379/posts/1540384729746963/>

๓) โฟสประชาสัมพันธ์กิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ช่องทางการประชาสัมพันธ์ Facebook: Rumpai's impression

https://m.facebook.com/story.php?story_fbid=113301548124712&id=100083346002066

Album เกี่ยวกับ "สุโขทัย" ในธีม "สุโขทัยแลนด์"

Rumpai's impression added 39 photos and 4 videos.
Album เกี่ยวกับ "สุโขทัย" ในธีม "สุโขทัยแลนด์" · 3d ·

จ.สุโขทัย มาได้ทั้งชมธรรมชาติและเครื่องบิน ถ้านั่งเครื่องบินไปสุโขทัยเลยจะมีแต่ Bangkok Airways ค่าตัวจะแพง และสนามบินก็ห่างตัวเมืองไป 50 km... See more

33
3 comments
นายปองเลิศ เฉลิมศิริโรจน์ and 33 others

Love Comment Share

Album เกี่ยวกับ "สุโขทัย" ในธีม "สุโขทัยแลนด์"

Rumpai's impression added 20 photos and 2 videos.
Album เกี่ยวกับ "สุโขทัย" ในธีม "สุโขทัยแลนด์" · 2d ·

สุโขทัย "สุโขทัยแลนด์" วันที่ 2 ช่วงบ่าย
เราไปที่ถนนสังคมโลกซึ่งเป็นจุดรวมผู้ทำเคร... See more

18

Like Comment Share

๔) วิดีโอประชาสัมพันธ์กิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ช่องทางการประชาสัมพันธ์ Facebook: SiamRise Travel

<https://www.facebook.com/siamrisetravel/videos/416597237104368>

GREENERY TRIP IN SUKHOJAI LAND

Sukhojai Land - Sukhothai Greenery Trip
นี่คือการเดินทางที่สวยงามที่สุดในประเทศไทย...
Sukhojai Land - Sukhothai Greenery Trip in Sukhojai Land ที่ทาง SiamRise...
See more

19
2 Comments 281 Views

223 People reached
59 Reactions, comments, and shares

281 3-Second Video Views

View more video details

Like Comment Share

Up Next

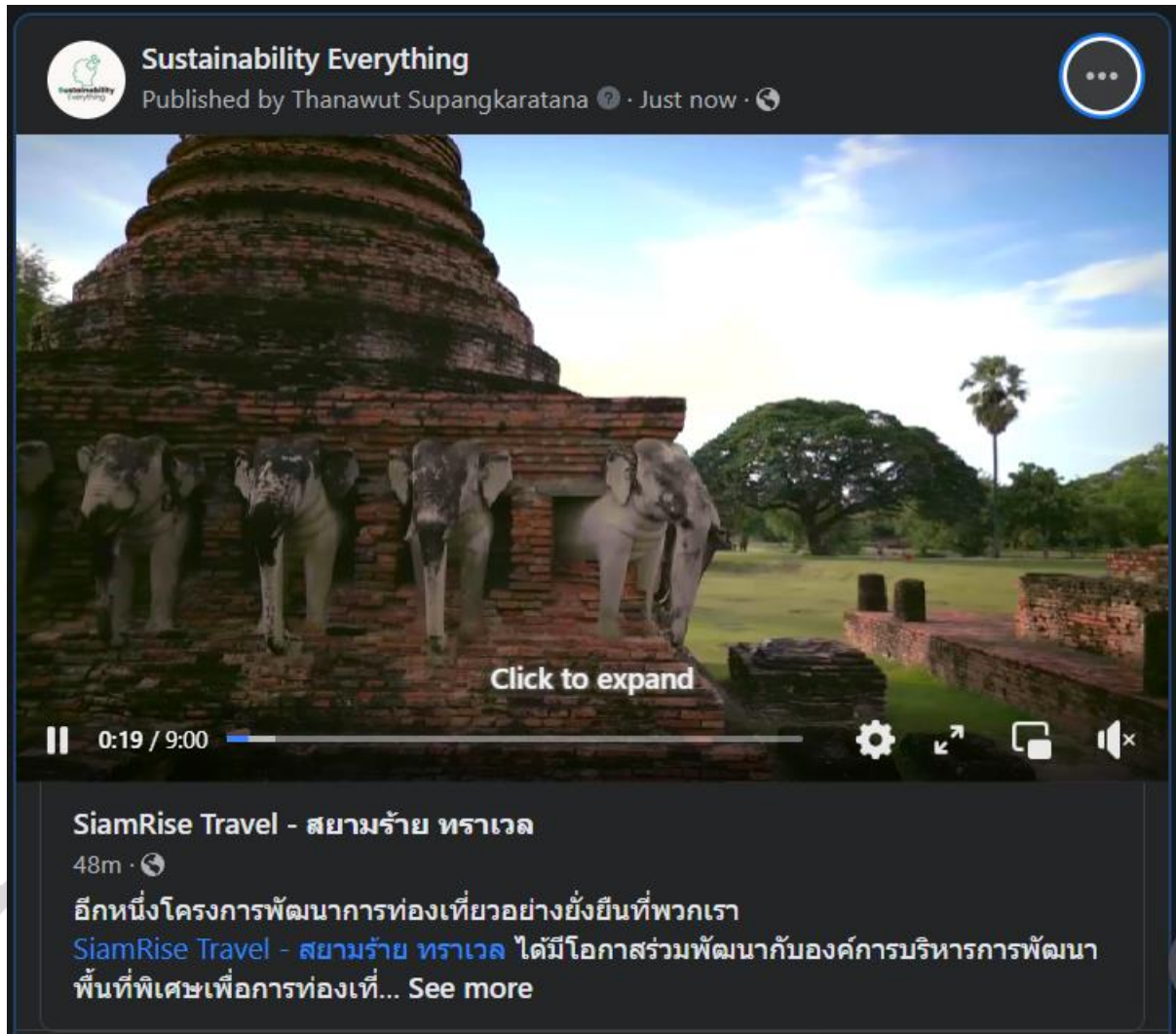
Comments

Comment as SiamRise...

๕) วิดีโอประชาสัมพันธ์กิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ช่องทางการประชาสัมพันธ์ Facebook: Sustainability Everything

<https://www.facebook.com/sustainevery>

๘. รายงานสรุปผลการดำเนินงานในรูปแบบเอกสารรายงาน จำนวน ๒ ชุด และข้อมูลดิจิทัลหรือไฟล์อิเล็กทรอนิกส์บรรจุลงในอุปกรณ์เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ประเภท Thumb Drive จำนวน ๑ ชุด ประกอบด้วย รายงานสรุปผลการดำเนินงาน ภาพถ่ายกิจกรรมทั้งหมด และไฟล์งานออกแบบอาร์ตเวิร์คสื่อประชาสัมพันธ์ (ตามรายละเอียดขอบเขตงานข้อ ๘.๘)

คณะทำงานดำเนินการนำส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานในรูปแบบเอกสารรายงาน จำนวน ๒ ชุด และข้อมูลดิจิทัลหรือไฟล์อิเล็กทรอนิกส์บรรจุลงในอุปกรณ์เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ประเภท Thumb Drive จำนวน ๑ ชุด ประกอบด้วยรายงานสรุปผลการดำเนินงาน ภาพถ่ายกิจกรรมทั้งหมด และไฟล์งานออกแบบอาร์ตเวิร์คสื่อประชาสัมพันธ์

This PC > USB Drive (D:) > DASTA4 >				
☐ Name	Date modified	Type	Size	
ภาพถ่าย FAM TRIP	7/29/2022 11:49 AM	File folder		
ภาพถ่ายวันอบรม	7/29/2022 11:46 AM	File folder		
ARTWORK - FAM TRIP	8/1/2022 2:06 PM	PNG File	6,631 KB	
VDO - FAM TRIP SUKHOJAILAND	7/29/2022 11:48 AM	MP4 File	878,034 KB	
VDO - การสร้างการรับรู้ของสมาคมสำคัญถึงแ...	7/7/2022 9:17 PM	MOV File	1,075,608 ...	
VDO - ภาพรวมกิจกรรมการอบรมการสำรวจ...	7/7/2022 9:25 PM	MOV File	409,201 KB	
รายงานฉบับสมบูรณ์	8/1/2022 2:04 PM	Adobe Acrobat D...	7,180 KB	

(นำส่งไฟล์ Thumb Drive จำนวน ๑ ชุด)

ข้อเสนอแนะโครงการ

๑. การอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจเรื่องระบบนิเวศและวิธีการสำรวจที่ถูกต้อง โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านพันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์เป็นวิทยากรร่วมให้ความรู้กับกลุ่มเป้าหมาย
 - ชุมชนควรมีแผนการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เช่น รายไตรมาส เป็นต้น เพื่อติดต่อหาผู้ประกอบการที่มาสนับสนุนกิจกรรม หรือการประสานขยายกลุ่มนักเรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมในครั้งต่อไป
 - การสร้างการมีส่วนร่วมของผู้ประกอบการในการทำกิจกรรม มากกว่าการให้การสนับสนุนอาหารเครื่องดื่ม
๒. กิจกรรมทดสอบเส้นทางหรือกิจกรรมท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม
 - การให้ข้อมูลเบื้องต้น (Tour Briefing) ในแต่ละช่วงกิจกรรม ควรสื่อสารเรื่องสิ่งแวดล้อมหรือเรื่องกรีนให้มากขึ้น พร้อมกับยกตัวอย่างให้เด็กๆเกิดความเข้าใจได้ง่ายมากยิ่งขึ้น เช่น การนั่งรถไฟฟ้ายellow ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์ช่วยลดการสร้างก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ ลดโลกร้อน ทำให้น้ำแข็งขั้วโลกก็ไม่ละลาย หมีขั้วโลกก็มีชีวิตอยู่ได้อย่างมีความสุข เป็นต้น เพื่อเป็นการปลูกฝังเรื่องความสำคัญของสิ่งแวดล้อมให้กับเด็กๆต่อไป
 - การสื่อความหมายของมรดกโลกผู้เชี่ยวชาญมรดกโลก อาจมีการปรับเนื้อหาให้มีความเหมาะสมกับกลุ่มเด็กมากขึ้น เพิ่มเติมการใช้สื่อรูปภาพประกอบกับการเล่นเกมเพื่อดึงความสนใจ อาจนำเทคโนโลยี AR/VR เข้ามาประกอบในการสื่อสาร เพื่อสร้างความตื่นตัวและสนุกให้กับกลุ่มนักท่องเที่ยวเด็ก
 - การกำหนดจุดสำคัญในการเที่ยวโบราณสถาน พร้อมกับเรื่องราว ภาพหรือข้อสังเกตที่เด็กๆสามารถเรียนรู้ได้ โดยเฉพาะจุดเชื่อมโยงกับระบบนิเวศ เช่น บริเวณที่มีไผ่ น้ำ เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถเชื่อมโยงไปสู่การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมอาหารได้
 - กิจกรรมสำรวจระบบนิเวศ หากมีการกำหนดภารกิจให้พ่อแม่ด้วยได้ เช่น พ่อแม่ทำการบันทึกลงแอปพลิเคชัน จะสร้างการมีส่วนร่วมระหว่างครอบครัวมากขึ้น พร้อมการให้รางวัลและกำหนดเวลาเพื่อเป็นแรงจูงใจในการร่วมกิจกรรม
 - คู่มือการบันทึก อาจปรับเป็นคู่มือที่เหมาะสมสำหรับเด็กเล็ก (ระดับประถมต้น) ให้มากขึ้น เน้นรูปภาพมากกว่าตัวหนังสือ
 - กิจกรรมที่ไรดวงใจ เช่น การเก็บไข่ เก็บหน่อไม้ ทำอาหาร มีความคล้ายคลึงกับการท่องเที่ยวรูปแบบการเรียนรู้ที่กรุงเทพฯและปริมณฑล จะทำอย่างไรให้สร้างความแตกต่างของกิจกรรมออกมาได้อีก เช่น อาหารที่ทำ อาจจะเป็นอาหารพื้นถิ่นอย่าง ข้าวกระดอง เป็นต้น กิจกรรมที่สามารถทำเพิ่มเติมได้คือการขยำข้าวเปลือก การเก็บผลไม้ที่มีอยู่ในไร่ เป็นต้น
 - การจัดลำดับของกิจกรรม อาจเริ่มจากการเก็บไข่ การเรียนรู้เรื่องความแตกต่างของไข่ไก่กับไข่เป็ด การเก็บหน่อไม้ ไปสู่การนำหน่อไม้ไปประกอบอาหาร ร่วมกับวัตถุดิบอื่นๆ

- สำหรับอาหารกลางวัน สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยวได้ดี ทั้งเด็กและผู้ใหญ่ หากมีการวางแผนเรื่องการนำเสนอรายการอาหารให้ชัดเจนมากขึ้น จะทำให้นักท่องเที่ยวรับรู้ถึงคุณค่าของอาหารพื้นถิ่นมากยิ่งขึ้น
 - บริเวณถนนสีลม หากสามารถเปลี่ยนเวลาจากช่วงเวลาบ่ายเป็นช่วงเวลาเช้า จะทำให้บรรยากาศการร่วมกิจกรรมดีขึ้น
 - กิจกรรมการปั่นจักรยานอาจแบ่งเป็น 3 ระดับ คือเรียนรู้การปั่น / เรียนรู้การลงลายนก / การระบายสีนกค้อม ให้เหมาะกับวัยของนักท่องเที่ยวในแต่ละระดับ
 - เตาเผาถือเป็นส่วนที่สร้างความประทับใจให้กับนักท่องเที่ยว
 - หากนักสื่อความหมายสามารถถ่ายทอดวิธีการปั่นแบบเป็นลำดับขั้นอย่างชัดเจนได้ จะทำให้นักท่องเที่ยวสามารถสร้างชิ้นงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ
 - กิจกรรมบ้านปรีดาภิรมย์ ควรพัฒนากิจกรรมสำหรับเด็กที่ได้ชิ้นงานกลับบ้านไปด้วยเลย อาจต่อยอดจากการเขียนลาย เป็นการปั๊มลายสีลงถุงผ้าหรือเสื้อสำหรับเด็กเล็ก เป็นต้น
๓. การพัฒนากิจกรรมเพื่อสังคม (CSR) และการขอรับการสนับสนุนจากนักท่องเที่ยวหรือผู้ประกอบการ
- ชุมชนควรมีการดำเนินการจัดการข้อมูลทางสถิติหรือวัตถุประสงค์ของกิจกรรมเพื่อสังคมที่เกี่ยวข้องของชมรมที่เคยจัดทำก่อนหน้านี้ เพื่อเป็นตัววัดผลกระทบทางสังคมและเป็นข้อมูลในการนำเสนอการขอรับการสนับสนุนให้มีความน่าเชื่อถือต่อไปได้
 - ชุมชนควรมีแผนการดำเนินการ (Action Plan) สำหรับกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างชัดเจน เช่น แต่ละกิจกรรมต้องการดำเนินการปีละกี่ครั้ง ต้องขอรับการสนับสนุนจากใครบ้าง รวมถึงการไปนำเสนอให้กับผู้ประกอบการด้วยเช่นกัน
 - การออกแบบกิจกรรมเพื่อสังคมที่หลากหลาย ควบคู่ไปกับการสำรวจระบบนิเวศ จะเพิ่มโอกาสในการขอรับการสนับสนุนจากผู้ประกอบการได้มากขึ้น

เอกสารแนบท้าย

๑

กำหนดการกิจกรรมการสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ
ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่สัมพันธ์กับชุมชน
วันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๖๕
เวลา ๑๑.๐๐ - ๑๕.๓๐ น.

เส้นทางการสำรวจ ตระพังสอ – แหล่งน้ำในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

- ๑๑.๐๐ น. นัดรวมพลที่โรงเรียน ขึ้นรถไปยังวัดสุทัศน์
- ๑๑.๑๕ น. วัดสุทัศน์
- ชี้แจงกำหนดการและรายละเอียดกิจกรรม (๑๐ นาที)
 - รับฟังเรื่องราวการจัดการน้ำในอดีตที่มีความสำคัญมาจนถึงปัจจุบัน
- โดย นายปฏิรูป สายสินธุ์ มัคคุเทศก์เชี่ยวชาญมรดกโลกและท้องถิ่น (๒๐ นาที)
- ๑๑.๔๕ น. รับประทานอาหารกลางวัน
- ๑๒.๓๐ น. เดินไปสู่ วัดตระพังสอ
- ทำการสำรวจลักษณะของแหล่งน้ำ พืชน้ำ และสัตว์น้ำขนาดเล็กในแหล่งน้ำที่มีพืชน้ำจำนวนมาก เพื่อทำความเข้าใจความแตกต่างของสภาพแหล่งน้ำและความหลากหลายสิ่งมีชีวิต พืชและสัตว์ที่พบ พร้อมบันทึกข้อมูล
- ๑๓.๓๐ น. เดินทางไปยังวัดมหาธาตุ รับประทานอาหารว่าง
- ๑๔.๑๐ น. กระจายกลุ่มกันสำรวจลักษณะของแหล่งน้ำ พืชน้ำ และสัตว์น้ำขนาดเล็ก ในตระพังและคูน้ำรอบของวัดมหาธาตุ เพื่อทำความเข้าใจความแตกต่างของสภาพแหล่งน้ำและความหลากหลายสิ่งมีชีวิตที่พบ พร้อมบันทึกข้อมูล
- ๑๔.๔๐ น. อภิปรายแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่ม (๓๐ นาที กลุ่มละ ๕ นาที)
- ฟังเรื่องราว “ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งน้ำ พืช และสัตว์ กับวิถีชีวิตคนเมืองเก่า”
- โดย นายณรงค์ชัย โตอินทร์ มัคคุเทศก์เชี่ยวชาญมรดกโลกและท้องถิ่น (๒๐ นาที)
- ๑๕.๓๐ น. เดินทางกลับโรงเรียน

หมายเหตุ: เวลาและสถานที่ อาจจะมีการปรับเปลี่ยนตามความเหมาะสม

เอกสารแนบท้าย

๒

**ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ**

ตัวอ่อนแมลงชีปะขาว

มวนตะพาบ

มวนเข็ม

ตัวอ่อนด้วงตึง

มวนวนแคะ

ตัวอ่อนแมลงเหนี่ยง

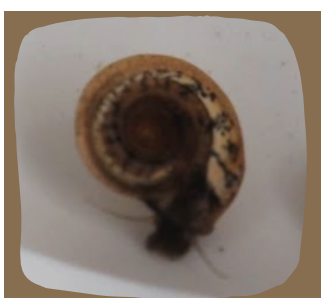
หนอนแมลงวันลาย

ด้วงน้ำ

ไส้เดือนน้ำ

หอยคัน

ตัวอ่อนแมลงปอเข็ม ตัวอ่อนแมลงปอบ้าน

**ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ**

จิงโง้น้ำมีโซวีลิด

มวนวน

ลูกน้ำยุง

หอยขม

มวนแมงป่อง

จิงโง้น้ำเล็ก

ปูนา

ลูกอีอด

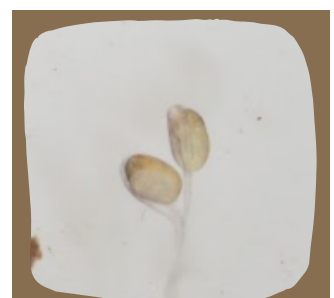
กิ้งฝอย

ด้วงสเปอร์เซียส

ลูกน้ำยุง

ออสตราคอด

**ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ**

ปลากริม

แมลงตับเต่า

ด้วงตึง

เห็บน้ำ

หนอนแดง

จิ้งจ๋อ

หนอนแมลงบก

ไรน้ำ

หอยเจดีย์

ด้วงงวงผักตบชวา

แมลงเนียง

จิ้งจ๋อมีโซวิลิด

**ข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพ
ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ**

จอก

สาหร่ายพวงกะโศ

สาหร่ายไฟ

สาหร่ายหางกระรอก

แห่นแดง

แห่นเปิดใหญ่

ผักแว่น

ผักตบชวา

ไข่น้ำ

เอกสารแนบท้าย

๓

โครงการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ

๑. หลักการและเหตุผล

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ (Convention on Biological Diversity: CBD) เป็นข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศที่มีเจตนารมณ์ให้รัฐบาลทุกประเทศไม่ละเลยการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ โดยมีการกำหนดวัตถุประสงค์หลักไว้ ๓ ประการ คือ ๑) เพื่ออนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ ๒) เพื่อใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และ ๓) เพื่อแบ่งปันผลประโยชน์ที่ได้จากการใช้ทรัพยากรพันธุกรรมอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม ทั้งนี้ ประเทศไทยมีมาตรการต่างๆ ภายใต้แผนปฏิบัติการจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น การเสริมสร้างความตระหนักและให้การศึกษาด้านความหลากหลายทางชีวภาพ การบูรณาการและส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการความหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการองค์ความรู้และฐานข้อมูล การจัดการชนิดพันธุ์ต่างถิ่นที่รุกราน การสงวนและรักษามิปัญญาท้องถิ่นที่เกี่ยวกับความหลากหลายทางชีวภาพ ฯลฯ

สำนักงานพื้นที่พิเศษ ๔ (อพท. ๔) องค์การบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์การมหาชน) ซึ่งพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวตามเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria: GSTC) จึงได้ดำเนินการสำรวจพันธุ์พืชและสัตว์ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยและชุมชนโดยรอบ พร้อมวิเคราะห์ปัญหาความเปราะบางของระบบนิเวศ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๖๓-๒๕๖๔ ซึ่งได้รายงานผลการสำรวจและปัญหาต่อคณะกรรมการคณะกรรมการประสานและขับเคลื่อนการพัฒนาการท่องเที่ยว ตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ตามหลักเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (Global Sustainable Tourism Criteria, GSTC) โดยคณะกรรมการได้เห็นชอบให้มีการดำเนินการตามคู่มือการจัดการที่ติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย ซึ่งระบุให้มีการสำรวจเพื่อติดตามผลกระทบอย่างต่อเนื่อง พร้อมกับการสร้างความตระหนักให้กับหน่วยงาน เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นต่อคุณค่าและความสำคัญของระบบนิเวศในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ซึ่งมีความสัมพันธ์กับวิถีชีวิตของคนในท้องถิ่น โดยสนับสนุนให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนา ดำเนินการ และติดตามกิจกรรมการท่องเที่ยวและการปกป้องความหลากหลายทางชีวภาพ

ชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่า สุโขทัย ในฐานะผู้แทนภาคประชาชนเล็งเห็นความสำคัญของการทำให้การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนเป็นเรื่องเดียวกับการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพและการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน จึงร่วมมือกับ อพท.๔ และอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย จัดการอบรมการสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยให้แก่เยาวชน ประชาชน ผู้ประกอบการในท้องถิ่น เพื่อสร้างความตระหนักและเกิดองค์ความรู้ด้านการสำรวจ โดยจะจัดให้มีการสำรวจพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์เพื่อติดตามผลกระทบอย่างต่อเนื่อง และพัฒนาให้เป็นกิจกรรมท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยวที่สนใจทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ประวัติศาสตร์ และวิถีชีวิตอีกด้วย

นอกจากนี้ ยังเป็นโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนจากภาคธุรกิจหรือนักท่องเที่ยวในลักษณะกิจกรรมเพื่อสังคม (Corporate Social Responsibility หรือ CSR) สอดคล้องกับเกณฑ์การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนโลก (GSTC) ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีระบบที่ส่งเสริมบริษัทต่าง ๆ นักท่องเที่ยว และสาธารณชน ให้มีส่วนร่วมในการสนับสนุนชุมชน และการเริ่มต้นโครงการต่าง ๆ อย่างยั่งยืน

๒. วัตถุประสงค์

- ๒.๑ เพื่อสร้างองค์ความรู้ด้านการสำรวจความหลากหลายทางชีวภาพ
- ๒.๒ เพื่อสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม
- ๒.๓ เพื่อสร้างโอกาสให้ชุมชนในแหล่งท่องเที่ยวได้รับการสนับสนุนจากภาครัฐกิจหรือนักท่องเที่ยว
ด้านสิ่งแวดล้อม

๓. กลุ่มเป้าหมาย

- ๓.๑ เยาวชนในท้องถิ่น
- ๓.๒ ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่น
- ๓.๓ ประชาชน ชุมชน
- ๓.๔ นักท่องเที่ยว

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ การอบรม

เดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ จัดการอบรมการสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาด้านการสื่อความหมาย ด้านองค์ความรู้เกี่ยวกับระบบนิเวศที่สัมพันธ์กับวิถีชีวิตชุมชน ให้แก่ผู้ประกอบการในท้องถิ่น ภาครัฐท้องถิ่น และเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลายที่อยู่สถาบันการศึกษาในท้องถิ่น จำนวนรวม ๓๐ - ๔๐ คน

ประเด็นการอบรม

- เรื่องราวการจัดการน้ำในอดีตที่มีความสำคัญมาจนถึงปัจจุบัน
- การสำรวจลักษณะของแหล่งน้ำ พืชน้ำ และสัตว์น้ำขนาดเล็กในแหล่งน้ำที่มีพืชน้ำจำนวนมากและจำนวนน้อย เพื่อทำความเข้าใจความแตกต่างของสภาพแหล่งน้ำ และความหลากหลายสิ่งมีชีวิต พืชและสัตว์ที่พบ พร้อมบันทึกข้อมูล
- ความสัมพันธ์ระหว่างแหล่งน้ำ พืช และสัตว์ ในเขตอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยกับวิถีชีวิตคนเมืองเก่า

๔.๒ เปิดรับการสนับสนุนให้จัดกิจกรรมสำรวจติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย

การสำรวจพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ รวมถึงพืชและสัตว์ต่างถิ่นรุกราน อย่างสม่ำเสมอเป็นความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นการติดตามผลกระทบระบบนิเวศที่มีความเปราะบาง เพื่อให้เกิดการจัดการปัญหาได้อย่างทันทั่วทั้งที่ แต่ในการสำรวจนั้นเยาวชนและประชาชนโดยทั่วไปสามารถดำเนินการเองได้ภายใต้คำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยเห็นควรให้มีการถ่ายทอดองค์ความรู้ให้กับเยาวชนในแต่ละรุ่นเพื่อมีความรู้และร่วมกันสำรวจ

อย่างไรก็ตาม มีความจำเป็นต้องใช้งบประมาณในการสำรวจ จึงเห็นควรสร้างความตระหนักและเปิดโอกาสให้ภาคธุรกิจด้านการท่องเที่ยวทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวและทรัพยากรการท่องเที่ยว

ประมาณการค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมสำรวจ รวม ๒๐,๐๐๐ บาท/ครั้ง

- ค่าอาหารกลางวันและเครื่องดื่ม ๗๐ บาท x ๕๐ คน = ๓,๕๐๐ บาท
- ค่าอาหารว่างและเครื่องดื่ม ๕๐ บาท x ๕๐ คน = ๒,๕๐๐ บาท

- ค่าอุปกรณ์สำรวจ ๕๐ บาท x ๕๐ คน = ๒,๕๐๐ บาท
- ค่าวิทยากรผู้เชี่ยวชาญ ๑,๒๐๐ บาท x ๔ ชั่วโมง x ๒ คน = ๙,๖๐๐ บาท
- ค่าเช่าเหมารถไฟฟ้า ๕๐๐ บาท x คัน = ๑,๐๐๐ บาท
- อื่นๆ ๙๐๐ บาท

ทั้งนี้ การให้การสนับสนุนนั้นยินดีรับทั้งเงิน อาหาร อุปกรณ์ ความเชี่ยวชาญ และอื่นๆ ตามความสะดวกของผู้ให้การสนับสนุน

๔.๓ ปฏิทินกิจกรรมที่เปิดรับการสนับสนุน

ครั้งที่	กิจกรรม	แหล่ง / สถานที่	ช่วงเวลา
ครั้งที่ ๑	การอบรมการสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ	แหล่งน้ำอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย (วัดมหาธาตุ + วัดตระพังสอ)	๒๔ มิ.ย. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๒	การสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศ	แหล่งน้ำอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	ต.ค. ๒๕๖๕
ครั้งที่ ๓	การสำรวจติดตามผลกระทบของแหล่งน้ำ พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศ	แหล่งน้ำอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย	พ.ย. ๒๕๖๕ หลังการจัดงาน ลอยกระทง ใน (กรณีพบว่า คุณภาพน้ำ ต่ำลง)

๔.๔ การพัฒนาเป็นกิจกรรมท่องเที่ยวรองรับนักท่องเที่ยวที่มีความสนใจเฉพาะ

กิจกรรมท่องเที่ยวนี้จะนำเสนอถึง ๑) ความสำคัญและความหลากหลายทางชีวภาพของอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ๒) คุณค่าทางประวัติศาสตร์ที่ได้รับการประกาศให้เป็นมรดกโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งความสำคัญของการชลประทานในอดีตที่ยังคงความสำคัญถึงปัจจุบัน ซึ่งทั้งสองประการนั้นผูกสัมพันธ์กับวิถีชีวิตคนเมืองเก่าในด้านความเป็นอยู่และอาหารท้องถิ่น

นักท่องเที่ยวกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มครอบครัวที่มีเด็ก 3 ขวบขึ้นไป และผู้สนใจประวัติศาสตร์พร้อมสิ่งแวดล้อมและวิถีชีวิต

รูปแบบกิจกรรม

- ให้นักท่องเที่ยวได้มีโอกาสร่วมสำรวจพืชและสัตว์และบันทึกข้อมูล สำหรับเป็นส่วนหนึ่งของฐานข้อมูลพืชและสัตว์ที่พบ
- ให้นักท่องเที่ยวได้สัมผัสถึงความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติแวดล้อมและอาหารท้องถิ่น
- รายได้จากการจัดกิจกรรมท่องเที่ยวผ่านชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวโดยชุมชนเมืองเก่าสุโขทัย จะจัดสรรเป็นกองทุนใช้เพื่อสาธารณประโยชน์ในท้องถิ่น โดยเฉพาะด้านสิ่งแวดล้อม

การทดสอบกิจกรรม จะจัดขึ้นในเดือน ก.ค. ๒๕๖๕ ผู้เข้าร่วมอย่างน้อย ๑๐ คน ประกอบด้วย

(๑) กลุ่มนักท่องเที่ยวตัวจริง

(๒) ตัวแทนบริษัทนำเที่ยว และ/หรือ ภาครัฐกิจที่ให้การสนับสนุน

(๓) สื่อมวลชน หรือ Youtuber หรือ Blogger หรือ นักแสดง หรือผู้มีชื่อเสียงในสื่อออนไลน์

๕. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๕.๑ เยาวชนและผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวในท้องถิ่นตระหนักถึงความสำคัญของระบบนิเวศและสิ่งแวดล้อม

๕.๒ ภาครัฐกิจด้านการท่องเที่ยวมีโอกาสได้ให้การสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านสิ่งแวดล้อมในแหล่งท่องเที่ยว

๕.๓ เกิดกิจกรรมสำรวจติดตามผลกระทบและคุ้มครองที่อยู่อาศัย พันธุ์สัตว์ พันธุ์พืช และระบบนิเวศในแหล่งท่องเที่ยวตำบลเมืองเก่า อำเภอเมืองสุโขทัย จังหวัดสุโขทัย อย่างต่อเนื่อง

รายชื่อนักเรียนเข้าร่วมกิจกรรม
การสำรวจติดตามความหลากหลายทางชีวภาพของแหล่งน้ำ
ในอุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัยที่สัมพันธ์กับชุมชน
วันที่ 24 มิถุนายน 2565 ณ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย

โรงเรียนบ้านเมืองเก่า “ศรีอินทราทิตย์”

1. เด็กหญิงพิชญ์สุกานต์	โพธิ์ร่ม	ชั้น ป.6/1
2. เด็กหญิงไอลดา	ทองมาก	ชั้น ป.6/1
3. เด็กหญิงปณทาร์ย์	วิเทห์	ชั้น ป.6/1
4. เด็กหญิงลักษณารีย์	โพธิ์ไพร	ชั้น ป.6/1
5. เด็กหญิงปัญจพร	ผ่องทอง	ชั้น ป.6/1
6. เด็กชายสรนัฐ	จันทร์ตรี	ชั้น ป.6/1
7. เด็กชายชาญชัย	สุริยง	ชั้น ป.6/1
8. เด็กชายธนดล	คำอินทร์	ชั้น ป.6/1
9. เด็กชายพงศ์พัทธ์	จันทร์โพธิ์	ชั้น ป.6/2
10. เด็กชายนันทพงศ์	เพชรสีหมื่น	ชั้น ป.6/2
11. นายนันทิชา	หมุยธรา	ครูโรงเรียนบ้านเมืองเก่า “ศรีอินทราทิตย์”

โรงเรียนลิไทพิทยาคม

1. นางสาวบุษมาตี	วงศ์สุธรรม	ครูโรงเรียนลิไทพิทยาคม
2. นางสาวรักขวรรณ	พัชรา	ครูโรงเรียนลิไทพิทยาคม
3. เด็กหญิงเบญญาภา	พรมมี	ชั้น ม.1/1
4. เด็กชายอานันท์	พุ่มบัว	ชั้น ม.1/2
5. เด็กหญิงธิรดา	รักแจ้ง	ชั้น ม.2/1
6. เด็กหญิงพรกนก	กลิ่นสว่าง	ชั้น ม.2/1
7. เด็กหญิงปริยา	ทาเที่ยง	ชั้น ม.2/1
8. เด็กหญิงสินิธา	คล้ายเพ็ง	ชั้น ม.2/1
9. เด็กหญิงอริชญา	ทศมี	ชั้น ม.2/1
10. เด็กหญิงณัฐตา	มณีฉาย	ชั้น ม.3/1
11. เด็กหญิงนภัสสร	ส่งตัน	ชั้น ม.3/1
12. เด็กหญิงเมริษา	เข็มเพชร	ชั้น ม.3/1
13. เด็กหญิงรพีกร	คงกลับ	ชั้น ม.3/1

14. เด็กหญิงกัญชพร	เชิงรัมย์	ชั้น ม.3/1
15. เด็กหญิงกัญญาวีร์	อยู่เี่ยม	ชั้น ม.3/1
16. เด็กหญิงภาพร	คงนา	ชั้น ม.3/1
17. เด็กหญิงอภิษฐา	คำเนียม	ชั้น ม.3/1
18. นายเลอสันต์	ดวงแก้ว	ชั้น ม.5/1
19. นายสุรยุทธ์	แสงสว่าง	ชั้น ม.5/1
20. นางสาวกัญญาณัฐ	พุ่มมณี	ชั้น ม.5/1
21. นางสาวกัลย์สุดา	ยอดนวล	ชั้น ม.5/1
22. นางสาวกุลจิรา	ทับนาค	ชั้น ม.5/1
23. นางสาวเจนจิรา	อินทอง	ชั้น ม.5/1
24. นางสาวณัฏฐณิชา	ทิมลอย	ชั้น ม.5/1
25. นางสาวนิชารีย์	ถามุลแสน	ชั้น ม.5/1
26. นางสาวธิดารัตน์	สังข์ทอง	ชั้น ม.5/1
27. นางสาวปิยาภัทร	รัตนดี	ชั้น ม.5/1
28. นางสาวพลอยชมภู	กลั่นสว่าง	ชั้น ม.5/1
29. นางสาววรรณภา	สุรินทร์	ชั้น ม.5/1
30. นางสาวสุกัญญา	สนแก้ว	ชั้น ม.5/1
31. นางสาวอนพัทธ์	จันทร์คำ	ชั้น ม.5/1
32. นายณัฐวุฒิ	หล่อเพ็ง	ชั้น ม.5/1

